

RAIVA AJA,

(PIONEER)

Published every Thursday by
THE FINNISH SOCIALISTIC
PUBLISHING COMPANY.

DIRECTORS:

Ville Ericson, president.
A. Lempinen, Vice president.
V. Loufola, Secretary.

OFFICE 392 Main st.

Fitchburg, Mass.
T. TAINIO, V. HAATAJA,
Editor. Manager.

SUBSCRIPTION FEES:

Per year \$1.25
Six Month . . . . . 70¢

Raivaaja,

Köyhälistön äänenkannattaja, il-
mestys jota torstai Fitchburgissa,
Mass.T. TAINIO, V. HAATAJA,
Toimittaja. Liikennehoitaja.

Tilauksinnat Amerikassa:

Koto vuodelta \$1.25
Puolelta vuodelta . . . . . 70¢

Suomeen:

Koto vuodelta \$1.75
Puolelta vuodelta . . . . . \$1.00Kaikki toimitukset tulevat fir-
jeet ovat lähetettävät osotteella:RAIVA AJA,
Box 408. Fitchburgissa, Mass.Synti ei ole niin synnillistä
kun tefophyys. Älä luota hä-
neen, joka näyttää pyhimykseltä.Teetättää kaiffi kirjapainotyö-
neen, „Raivaaja” kirjapainoyhtiöllä.
Siellä ovat hinnatkin halvemmalla
kun työväenliikkeen vastustajain
kirjapainoissa, vaikka työtuntien
palkat ovat paremmat.

YLEISET UUTISET

on täytynyt kirjainten puu-
teesta jättää pois tästä numeros-
ta. Kyllä Raivaaja näitäkin tulee
sisältämään.Puoluetoveri W. Oksanen on
Raivaajalle lahjoittanut 100 fpl.
Kirjoittamaan ja kustantamaan
firjasta „Miksi hän meni naimi-
siin” Kirjassa ruostitaan van-
hanaikaisia avioliittosäitteitä ja
vaaditaan sydänten sopusointua
avioliiton perustaksi. Saa tilata
tämän lehden toimistosta, hinta
10¢.Ministerivaltiosihteeri Suo-
men asioita varten teroittaa ni-
mitetty senaatin talousosaston
varapuheenjohtaja hovitalimesta-
rari Linder. On fah vain vähä pa-
rempi kuin Pheve. Latä ainakin
on tullut noudatetuksi, sillä mi-
nisterivaltiosihteeri pitää lafien
mukaan olla suomalainen. Muta-
tuvin suomalaisista felpasi.SEVERI NYMAN VAARALLI-
NEN.Elystä firjotetaan Pilehdelle,
että sitäläinen vanhoillisten rait-
tiusseura „Vesi” ajfootfieltäytä
otamasta osaa yhteiseen Minne-
sotan suomalaisten fesajuhlaan.
Syynä on toimeenpanevan fomi-
tean „itsepäisyys”, fun on pyy-
tänyt juhlapuhujaksi Severi Ny-
manin, joka Amerifan Kaimun toi-
mittajana ollen on sopimaton pu-
humaan juhlassa, johon ottaa
osaa S. K. V. R. S:n jäseniä.
Ja fun Murrofin tulee pitä-
mään sinäfin yhden luennon so-
sialismista. Sehän on vallan tau-
heata! Sentähden vastustetaan
myöskin luentojen pitämistä mai-
nitun juhlan yhteydessä.KRISTILLISVEIHELLISTÄ
ITSETIETOISUUTTA.Wolverinesta, Mich., firjoittaa
eräs Amerifan Suomettaren fir-
jevalta oifein ohta synodi-
laiseen tapaan:„Seurattavaa esimerftä osoitti
Kaleva raittiusseura fieltäessään
huoneensa sosialisti Riithaholta,
joka olisi tullut johtamaan laulu-
teuraa. Seuran jäsenistö on tul-
lut tunteamaan, minftä aatteen
miehiä edellä mainittu henftli
on.Jos kaiffi seurat, jotta vielä
toimii frissilliveihellisellä poh-
jalla, osoittaisivat sa aa itsetie-
toitua, niin vähemmän saisi
fannatusta fäitellaisat onnenon-
fiijat ja edistämässä aatteen.”Ompas todellafin seurattava
esimerft! Hyvä on, että täyte-
tään siisi suuraa ja rehelliä
fieltä. „Sillä mitalla, jolla te
mittaatte, pitää teille jälleen
mittattaman.

Ä JA Ö.

Ne tekevät aina tuisaa suoma-
laista sanomalehteä täällä jänt-
tien maassa alotettaissa. Niin
kun jotain tietää, ei englan-
nin fielen firjoituksessa täytetä
äätä eitä öötä. Senpätähden ni-
den merffejä ei löydy valmiina
firjasilvalimoissaan, eitä vala-
minenfaan tunnu nopeasti täy-
vön, fosta niitä saa odottaa fuu-
fausifaupalla eitä sittäään saa.
Ne ovat tätä numeroa viivytän-
neet ja nytfin vielä esiinnyimme
lainatavaralla. Hyvien ihmisten
avulaisuutta saamme fiittää si-
tettä näytenumeron viho vii-
meifin ihmisten ilmoille saame-
n. Tässä numerossa on siis ä ja
ö, vieläpä i ja f, fin, eri mallia
kun muut firjaimet, mutta tyllä
„tälstistä” sentään selvää. Parin
viifon fuluttua ovat jo kaiffi fir-
jaimet yhta fauniin tasaisia ja
selvää „pränttiä” fofa lehti.
Kaiffi uutta ja siroa, joten Rai-
vafasta tulee oifea taideteos jo-
faiseen työmiefotiin. — Se on
siis tilattava.A. S. T. L. IMATRAN KES-
KUSHALLINTOfoettaa yhä edelleen estellä osat-
toitaan yhtymästä sosialistipu-
luueeseen ja väittelee niitä perus-
telmia vastaan, jofa Clevelandin
edustajafouksen jultaisematto-
maan pöytäfirjaan on merffitty.Useissa sanomalehtifirjoitun-
sissa ja parissa mainittua fofu-
ta varten laadittu alustuksessa,
jofa pöytäfirjaan ei ole liittetty,
on fisyfysenalainen asia paljo
paremmin perusteltu kuin maini-
tuissa pöytäfirjassa. Huomattavaa
on vielä, että edustajafouksessa
pääasiallisesti esitettiin yhtymi-
se puolteeksi sellaisia syitä, joi-
hin enemminkin on ollut erityistä
huomiota fiinitetty, joten edus-
tajafouksen lausunnot ainoas-
taan ovat fätsottavat auftojen
tötteeksi — yleisesti tunnettua
ja hyväfyttyä perusteluita fun
ei tahdottu uusia.Laajempaan väittelyyn Imat-
ran Kesfushallinnon fänsa em-
me nyt tahdo ryhtyä. Osastot
päättävät ja ratfaifoot funfin
oman suhteensa fisyfysessä.Toinen äänenkannattaja
Amerikan suomalaiselle
työväelle.Osa työväfä on asettunut vas-
tafaiselle fannalle työväen toi-
men sanomalehtifirjityksen suh-
teen. On fuullunut ääniä, että
ensin olisi ollut entinen, Työ-
mieh saataa suuremmaksi ja var-
memmalle pohjalle ennenfin
ryhdytään uutta hommaamaan.
Toiselta puolelta on sanottu,
että jos toinen työväen sanoma-
lehti perustetaan, se pitäisi olla
suuressa lännessä, siellä fun ny-
tyään ei ilmesty yhtään suoma-
laista sanomalehteä.Kun Suomessa ryhdyttiin hom-
maamaan työväen sanomalehtiä
Turkuun ja Tampereelle, Länsi-
suomen Työmiestä ja Kansan
Lehteä, sanottiin sielläfin samaa
kun täällä nykyisin. „Ei pitäisi
laittaa Työmiehelle filpailijoita,
ennenfin edes yksi lehti on täy-
sin taatulla ja varmalla poh-
jalla.” — „Yhdistätkääme fäit-
ti voimat yhteen lehtein, niin
siitä saadaan niin hyvä, että se
vastaa toimea huonoa.” Siis i-
han samoin fun täälläfin. Väit-
tävät jofut vielä, muistan, et-
tä Peräpohjolaan, Ouluun, olisi
lehti perustettava, sillä siellä ol-
laan suuremmissa työväenleh-
den faipussa, sinne fun on pit-
tää mutta Helsingistä, joten Työ-
mieh saapuu sinne myöhempään,
ja siellä eitä luontettaan fan-
saualtaisen väestö, jofa hel-pommin sosialismiin taipuisi, ja
siellä filpailutaan ei olisi niin
antaraa kuin Turussa ja Tampe-
reella, jofsa fummassa fin ilmes-
ty useita hyvin toimitettuja sa-
nomalehtiä.Vastaväitteet eivät tuitentaan
mitään vaiuttaneet. Turfula-
set ja Tamperealaiset eivät luopu-
neet alfmistään yritysfistään ja
niin alfoi v. 1899 melkein yhtä-
fää ilmestyä „Länsisuomen Työ-
mieh” Turussa ja „Kansan Leh-
ti” Tampereella. Mutta Oulu
on vieläfin ilman työväen omaa
lehteä.Uudet lehdet alfoivat ilmestyä
samana vuonna fun Työmieh Hel-
singissä alfoi ilmestyä 6 kertaa
viikossa — siihen saatta sefin oli
ollut ainoastaan viiftolehti. Suo-
men siihen aitaan harvaltuifesi-
la järjestyneellä työväellä oli
yhtäfää suuret hommat: Työ-
miehen laajentaminen jofapäi-
väiseksi ja tähden uuden lehden
pystyttäminen. Kotemus osoitti
pian, etteivät uudet yrityfset en-
tistä vahingoittaneet enempe-
fin toisiaan haitanneet. Työ-
miehen tilaajamäärä fäsvoi en-
tistään suuremmaksi ja uudet
lehdet etsivät ja saivat itselleen
jofitsein suuren lufijatunnan,
pääasiallisesti sellaisia, jofa en-
nen eivät olleet lufueneet tahi
tilanneet Työmiestä, työväen si-
hen asti ainoasta äänenkannatta-
jaa. Työväenliite oli tehnyt roh-
tean hyöftäytisen ja — valloitti
tärkeitä linnoituksia ja sai tuhan-
sia liittolaisia entististä puolue-
tomista.Jälkeenpäin ovat useat silloi-
sista „Länsimiehen” ja „Kan-
sanlehden” lufijoista siirtyneet
helifinfilpailijien Työmiehen tilaa-
jajouktoon. Ja uusien työväen-
lehtien vaikutus fofa maan työ-
väenliikkeen on usein ollut
sangen tuntuva ja terveellinen,
samo fin ne paiffafunnillaan
lietsoivat uutta tulta, uutta in-
nostusta ja fohottivat sefä vii-
lastuttivat järjestyneen työväen
yhdistyselämä ennen fuuluma-
tomalla tavalla. Työväenliikkeen
niillä paiffafunnilla saavuttamat
voitot ovat suurimmaksi osaksi
luettavat työväen omien sanoma-
lehtien ansioluetteloon.Nykyinen aifa Amerifan suo-
malaisessa työväenliikkeessä muis-
tuttaa useammassa fun yhdessä
suhteessa v. 1899 Suomessa, jol-
loin siellä uudet lehdet perusteti-
n ja itsenäinen työväenpuolue
muodostui puhtaasti sosialistisel-
la ohjelmalla. Nyt tuntuu tääl-
lä olevan samallinen murrosai-
fa, jolloin työväfi pyrfti täyde-
liseen pesäeroon porvarillisista
sanomalehdistä, yhdistyifistä ja
johtajista, ja pyrfti yhteistoimin-
taan toistielisten aatetoveriemi-
se fänsa, omistaen puhtaasti
socialistisen ohjelman. Kääne
on saatava niin jyrftä ja täy-
delleifesi fun mahdollista. Si-
tä varten tarvitaan myös-
fint työväenomiaa sanoma-
lehtiä, sillä yksi ei enää
riitä lisääntyneitä tar-
peita tyydyttämään.Mitä työmiehen menestyseen
tulee, niin epäilennä suuresti
jofso sillä on missään sen har-
taampia suosijoita ja fannatta-
jia fun tämän uuden lehden pe-
rustajat ovat. Mutta se fäisyf
on täälläpäin yleinen, että idäs-
sä ilmestyvästä lehdestä ei olisi
Työmiehelle haittaa vaan päin-
vastoin hyöftä ja että edistäs-
sämme oman lehtemme fäutta
työväenliikettä ja pitäsämme
sen menestyä ohjeenamme
toimeen fäiten mitä voimme ja
raivaamme alaa vielä toistielisin
socialistisille sanomalehdille, —
herättämme voimia, jofa vielä
fauan nuffuisivat, jos firjallinen
agitasionityö olisi yfsinomaan
„Työmiehen” huostaan ufottu.Työväenliite menestyfäseen tääl-
lä tarvitsee fofa fin sille ol-
mistettua sanomalehteä — fah-
dessafaan ei ole vielä tylläfi.
Vaifta „Työmieh” jo on pääs-
sytfin laajentumaan 8 sivuifesi,
on se vielä tuitenfin liian ahdas
antamaan tilaa fäitille siile tar-
jotuille ja tarjottaville artifeilei-
le, fun myös paiffafuuntafirjeet
ja uutiset tilansa vaativat, sa-
moin firjotfirjeet y. m. samal-
laiset julkaisut. Kiireellisiä uu-
tisja ilmoituksia on myöskin
mahdoton yfsinomaan „Työmie-hen” fäutta maailmalle saada, si-
lä voi lastea viivpyvän festimää-
rin fofme viiftoa ennenfin esim.
tälftä lähetetty firjotus tänne
täfäfin luettavaksi ehtii. Yh-
distysten fofous- ja iltafaimila-
ilmoitukset — samoin fun paljo
muutakin yhta tärkeitä — täytyi
sis antaa yfityisten omistamiin
ja sosialismia vastustavien leh-
tiin, joten yleisö pafotetaan ni-
tällä samalla tilaamaan ja lufema-
an siiten hentisest ja aineellisesti
auttamaan, pahimpia ja vaaralli-
simpia vihollisiaan ja vastusta-
jiaan.Niin ollen ihmetyttää se omi-
stajien fymätfisfous, jofa e-
rällä seuduilla ja erässä yfdis-
tyfissä festivaltioissa tätä uut-
ta, fofa tälftäliselle suomalaisel-
le työväenliikelle tuifti tärkeitä
tätä yritystä on vastaan otet-
tu. Jos aifoitusena on ollu hant-
feemme syrjäyttäminen tahi la-
mattaminen, niin se on ollut
turhaa työtä, sillä tätä ajetta ei
enää voida eitä tahdota peruut-
taa.Nykyinen vanhoillisten taiste-
lu työväenliikettä vastaan Fitch-
burgissa on selvästi osoittanut
fäitfä tärkeitä ase oma sanomaleh-
ti työväestölle on. Vastustajat
sanomalehdessään voivat esteet-
tömästi levittää mitä valheelli-
simpia tietoja meidän yhdistys-
temme toiminnasta ilman että
niihin ollaan tilaisuudessa vas-
taamaan. Ne tyllä voitaisiin tä-
räjömisen fäutta pafottaa pe-
ruuttamaan, mutta sefin feino
tulee tälftäfi, tulee tälftäimaksi
ja pitällemmäksi yhdistyifille
fun yfifilille, ensifi fun olisi
ratfaistavaa yhdistysten juri-
dillinen asema syyttäjinä. Mo-
net muut samalaiset seifat ovat
osoittaneet oman sanomalehden
välttämättömän tärpeelliseksi.Mitä taas sanomalehden ilmes-
tyspaiffaan tulee, niin emme-
hän me itäläiset voi lehteä län-
teen perustaa. Kun uutta työ-
väen lehteä ei perusteta puolu-
een yhteisillä varoilla, vaan pää-
asiallisesti yfityisten hentilöi-
ten ja yfityisten yhdistysten
finn harraffusella ja uhrautumis-
tyyvin perusteella, niin on väärin
ja täytännöllisesti mahdotonta
määrätä sen ilmestymispaiffaa
toisalle fun yhtiöfous tahdot.Jos länfeläiset ryhtyivät hom-
maamaan itselleen omaa lehteä,
niin me täällä olemme ensimäi-
set heitä onnittelemaan ja avus-
tamaan fyttymme ja vointimme
mukaan, mutta emme voi omas-
ta yrityfsestämme sentähden luopu-
a ja asettua odottamaan aifaa,
jolloin he näffävät sopivaksi ryh-
tyä toistoimin oman lehden saa-
miseksi. Kyllä me parhaiten
tiedämme ja tunneimme fäitfä
tarpeen oma sanomalehti sitäläi-
sillefin työväen itsenäistymis-
pyrinnölle olisi.Menestysmahdollisuudet ovat
fäitfä tälftä tärkeitä uutta
sanomalehteä perustettaissa ja
sen ilmestymispaiffaa määrätel-
lessä ja niiden perusteella täällä
on toimittu ryhdytty. Emme
tiedä emme tahdo ryhtyä väit-
telyyn siitä fummassa fofa
suuremman menestysmahdol-
lisuuden — idäsä vai lännessä —
mutta me olemme laseneet,
että työväen omalla sanomaleh-
dellä on nykyisin idäsäfin hy-
vinfin varma tulevaisuus, jos
vaan alufi saadaan riittävä pää-
oma fofoon. Yfsinomaan tässä
valtiossa asuu muutaman neljä
penifulman alalla yli 10,000
suomalaista, jofa yfifinään voi-
sivat lehden pystysä pitää, tui-
ta fäitfätipa „Raivaaja” tulee
lötymään joitaita tilaajia New
Yorkin tuhansien suomalaisten
joukosta. Liifta tusfin olisi
toivottu, vaifta otaksuisimme jo-
faisen vähänfin innoftaamaan
aatteen miehen tilaavan itsel-
leen fäitfi työväen omat lehdet,
vaifta fäitfi fofa fin sille, jo-
ten 2,500 — 3,000 men tilaaja-
määrä olisi helposti saatavissa.— „Pohjan Tähden” pienuus,
hentinen ja taloudellinen fäy-
hyys, sen omistajan omiutuinen
maine, helpottaa nykyhetkellä
filpailua ja telee uuden sanoma-
lehden menestyksen jofa fin
tautuksi. — Niin sanottiin So-
sialisten Kustannusyhtiön ja Työ-
väenyhdistys Saiman yhteisessä
firjotfirjeessä ja ne sanat fuva-vat juuri nykyhetken sopivaisuut-
ta uudelle sanomalehtihantfeel-
le. Vielä viime fäväänä rehen-
teli „Pohjan Tähdi” mahtavana
8 sivuisena 4 sivuisen Työmiehen
rinnalla, mutta nyt ovat osat
vaihtaneet: työväenlehti Rai-
vaaja tulee ilmestymään „Poh-
jan Tähdeä” suurempana ja jofai-
nen, jofa on nähnyt Heissonin
viime lehden numerot, tietää et-
tei sisällytään fäyhempää leh-
teä ole enää monen vuoteen
Amerifassa ilmestynyt. Nytiuu-
ri on paras aifa Raivaajalle. Nyt
fun työväfi saapi oman lehtensä
pystyyn niin ei Pohjan Tähdi e-
nää alennustilastansa nouse.
Mutta jos se yfifinään valitta
saisi, niin tälftäläinen työväestö
olisi pafotettu sitä tilaamaan ja
lufemaan ja siinä ilmoittamaan,
fäitfä se vielä roftasempitiin
olisi.Ilmoituksien nähden on Fitch-
burg parhaita paiffoja mitä Ame-
rifassa on. Täällä asuu siisi paljo
suomalaisia, noin 3000, ja lähie-
seuduilla lisää, että melkein fäit-
fi suuremman liitehuoneet ovat
nähneet välttämättömäksi pitää
suomalaisia liitepalvelijoita ja
myöskin ilmoittaa suomalaisissa
sanomalehdissä. Siinä suhteessa
Fitchburg ehtä on edullisin
paiffa fofa Amerifassa. Mitään
mahdottomuutta ei ole saada ilmo-
ituksista \$40 — 50 jofaista nume-
ra fofiti, fun vaan tästä alfuun
päästään ja funnolla toimitaan,
joten melkein fofa firjapainolas-
fun voi suorittaa ilmoitustuloilla.Nyt fun Työmiehen K. M. fin
jo puollittain alfaa olla asemasta
selvillä, rohfenemme toivoa, et-
tä hän „toettaa sovittaa sen mitä
on vahingoittanut, sillä hänen-
fin firjotelmansa on tehnyt hy-
vin itävän vaikutuksen tälftäläisin
aatetoveriin ja lamauttanut
toimintalaita lehtemme edufi.Michessä ja naississa tufemaan
„Raivaaja”. Raivaustyötä on
paljo ja voimia vähä, joten ei ole
varaa mitään niistä menettää.
Kaiffi tarvitaan. Toista sellais-
ta tilaisuutta fun nyt on tarjot-
la, ei tule pitään aikaan. Kor-
vaamaan vahinto olisi itävalti-
oitten suomal. työväenyhdistys-
sille, jos ei tänne omaa työväen-
lehteä saataisi. Siis juuri nyt
on yrittävä.

T. T.

Toiveeni Tähti.

Ma pilvien lomasta tähtöksen
nään,
Mi tummasti maahan loistaa.
Ja luonnossa huomaan vihuri-
sään,
Mi ilmasta fuonan poistaa. —Ja mun henfeni ahmien hengit-
tää,
Tuota raitista ilmaa uutta.
Ja toiveeni forfeelle lennättää,
Kuni lintunen avaruutta. —On toiveeni vahva fun fällio,
Ei sateessa, tulessa huuo.
Vaifta onfin eessäni louhiffo
Setä tafana fofen fuohu.Ja jofin ne toiveeni taivoihin
veis
Ja siellä mä hornahan syöstäis,
Niin en minä sentään neuvotta
jäis
Enfä valhetta todefsi myöntäis.Kait toivothan sinäfin fänsani
mun,
Kait toivot, sa ystävä fulta?
Ja lähdehän myöskin taistelu-
hun,
Kun tarvis on intoa — tulta!Ma toivon varmasti tottuden
Pian pääsevän valheesta voit-
toon,
Ma toivon myöskin tähtöksen
Pian pääsevän täyteen loistoon.Näet’ jos en toivoa ufaltais,
Niin elämän heftu se sammuis.
Ja henties heelmät ne fätoais,
Kuni sauhu — ne jäfti halhois.Vaen siisipä läpi usvien vyön
Sen tähtöksen loistavan ufon,
Ja festellä myrftä — syfeyksen
yön —
Luon toiveeni aamurufon.

VILHO S—MI.

Kolauksia.

sisältö: esipuhetta; — lah-
jotuksia; — naapur-
rukset; — y. m. y. m.Minöfin olen muuttanut Rai-
vaajan avustajaksi. En tahdo to-
mealla ja fuuluisalla nimelläni
faunistaa porvarillisten lehtien
palfoja — saattia sitte sellaisen
poroporvarillisen lehden, jollai-
teen fun siihen viimefi firjotin.
„Veli Hopea” jo terran yritti fu-
vata minua fofistustyössään täl-
tiotsaisen aasin selässä seisova-
na. Nyt vasta P. T. minun mie-
lestäni oifein aasimainen on, vii-
meisen teitfäusen tehtyään. Ei-
fös ole teidäfin mielestänne?Sano fin terran ylestäi, ettei
nimeni ole fofaan loistanut muu-
alla kuin sosialististen lehtien
palfoilla ja sanassani pysyn yhä
edelleenfin, vaifta viisi Nastalia
toista väittäisi. P. T. oli silloin
socialistinen, fun se minun ni-
melläni yleifi. Jälkeenpäin se
tyllä voi muuttua vaifta minfä
farvaisefi, sitä en ole rohennut
fofaan vastaan väittää. Minun
sentään voi fieltää, etten olisi
hieman nolostunut, nähdessäni
tämän vuoden ensimäisessä nu-
merossa: „Valvofaat ja rufoi-
faat, ettette sosialismia viet-
teeseen lanteaisi”. Toimittajan
erottaminen sitä vastoin ei lain-
faan ondotuttanut, sillä jo enna-
folta tiesin sen tapahtuvaksi.Afat sen minulle fertoivat ja li-
säfvät iltefti nauraa virnot-
taen: „sellainen herra lähete-
tään Maynardiin futoan oppiin”.
Taisipa sen ennatolta tietää toi-
mittajafin, fosta sanoi: „jofa leh-
ti täysin puhtaasti työväen ää-
nenkannattajaksi, tahi sitte ero-
mutta eroittamatta en lähde”
ja hänfin naurahi. Sitte fun tu-
li fisyfys ja tiväffa: futa määrää
lehden sisälön, niin ero ei val-
mis molemmipuolisefi tyyty-
väisyfdefi. Jälkeenpäin vielä
oli Heissonin fisyfyt: futa latoi
sen firjotuksen „Riftaiten sota
fäyhiä vastaan” ja: eitä siitä tu-
faan ennatolta tietänyt, fun ei
hänelle siitä mitään ilmoitettu.Huvin vuofi tiedän vielä fertoa,
että fisyfysenalainen artifeelin
latoja ei ole enää Heissonin pai-
nossa eitä myöskin silloinen
fätori.Jätän jo sen litaisen pesän ja
siirryn hauftempiin asioihin.Tavallisesti eivät ihmiset ole
mieleissään minun huomaavaisuu-
destani, fun melkein aina vaan
folahtelee ja fofaustista eivätf
asianomaiset oifein tyttää, vaifta
se sivullisista hauffoilta tuntu-
vat.Tällä fertoa poitteuksen vuofi
on minulla sentään fiitofiafin.
Asia on nimittäin sellainen, että
Raivaajan toimitus on valtuutta-
nut minut fiittämään niitä tä-
män lehden täytväfi, jofa ovat
lahjoittaneet toimitukselle oifein
fomean ja siron niffelöidyn fah-
fulettain funfin Pohj. Tähteen,
joten fumpaisent fin fäto-osoite
on: 392 Main st.Näin pitän loman jälkefin olisi
minulla paljofin puhumista, mu-
ta eipä ne fäitfi tähän näytenu-
mereon mahtuisi.
Pitäisi fertoa miten Imatran
festushallinto säiljettelee sairaa-
sa ja hautausapurahfteen lai-
minlyöntiä, fun Kosonen ja T. T.
eivätf ole ryhtyneet niitä perus-
tamaan — vaifta ne juuri mu-
odstivat työväenfisyfysen y-
ditohdan — ja työväenliiketyf-
toimen tärpeydestä, miten New
Yorkissa voisi hantfia San Fran-
ciscoon, Hancockin ja Alafan
työföimille suomalaisille ansioita,
mutta vaifta tunnustanfin ni-
den fumpaisentfin asian ylempäl-
tisen tärpeyden, niin tällä fertoa
en voi niistä pitemmältä puhua.Pohjan Tähden osatehtyö jofa
ei vielä ole säntätyä ja jofa osat-
kepfäoaman suuruutta ei ole il-
moitettu, olisi myöskin kannat-
tukseni ansaintu, mutta koska
uukaan ei kuulu siinä osakkeita
ostavan, niin minäköps minäköps
sille saisin. „Ei se ole niin kuin
yksi sanoo, sakki sen päättää”.

Niinpä jätän sen fin — toistaiseksi.

KOLISTAJA.

Massachusettsin suomalaisten työväenyhdistysten edustajakokous.

tulee pidettäväksi helmikuun 11 ja 12 p:nä Fitchburgissa, Mass.

Jo tiettyä festustelutysmyyntiä tulee olemaan:

1. Suomalaisen sosialistisen valtiolliton perustaminen; alustaa Fitchburgin Työväenyhdistyksen puolesta T. Tainio.
2. „Raivaajan” julistaminen liiton äänenkannattajaksi; — millä tavoin yhdistykset parhaiten voisivat henkisesti ja aineellisesti tulla työväen omaa sanomalehtä? Alustaa Fitchburgin Työväenyhdistyksen puolesta T. Tainio.
3. Agitaationin ja luentojen järjestäminen valtiolliton festuudessa.
4. Voisivatko yhdistykset suoraan ottaa vastaan tulla ja auttaa?

Useampia festustelutysmyyntiä ei ole vielä tiedossa, mutta voivat yhdistykset niitä esittää edustajainsa kautta.

T. f. 15 päivänä oli Peabodyn Työväenyhdistyksen vuosijuhlaan saapuneilla naapuriyhdistysten edustajilla fofous, jossa eniten edustajafotouksen pitämistä festusteltiin ja yksimielisesti se tarpeelliseksi pidettiin.

Tori J. W. Meriläinen Quincysta sai tehtäväkseen asian kirjallisesti festusteltavaksi ehdottamisen niissä yhdistyksissä, jotka eivät olleet edustajia Peabodyn työväenyhdistyksen vuosijuhlaan lähettäneet. Jotaisella yhdistyksellä on oltava lähettää edustajia rajoittamaton määrä ja toivomuksena on lausuttu, että edustajia lähetettävissä mahdollisimman runsaasti.

Asia on saavuttanut lämmintä kannatusta ja on jo ollut festusteltavana ainakin Fitchburgin, Norwoodin ja Bostonin työväenyhdistyksissä ja fofissa niissä on päätetty ottaa fofouksen osaa.

Worcesterista, Quincystä ja Peabodysta on ilmoitettu, että varma voi pitää, että sieltäkin miehiä fofoukseen tullaan.

Varsinaisena fofouspäivänä, helmik. 12, vietetään myöskin Fitchburgin Työväenyhdistys Saiman 10-vuotisjuhla, josta ohjelma tulee olemaan fofin puolin parasta mitä Fitchburgissa esittää voidaan.

Oikea raittiedolla toimerikkyksensä työväenyhdistysten keskuudessa?

Nykyään on meillä Amerikan suomalaisilla — meidän liigan vilkasta henkeä toimintaa, sitä todistaa tämäntien ääni, ehkä monienkin alvufuutis-sien löpi, maailmalle saatettu „Raivaaja”. Niinkuin nätyy, on tällä alavalla valon ja lehtityksen viirellä pitäjällä nimi, johon voi hyvin paljo sisäytyä, jota voi antaa aihetta yfispuoliselle suuntaan ja „rättämiseen”, mutta voi myöskin aiheuttaa raivaamaan fofteja, mitä fofotamme raivaavan arvoiseksi, yhteisfuntallisia mädännäisyksiä toistella poistaaksemme. Tämän lehdentä tulee olemaan sosialidemokraattinen ja siis henkeen ja vereen fofhällistön, työväen-aitteen ajaja. Työväen- ja raittiedalle on jo ennen myönnetty olevan velvolliset fofymään fofidessä eittämättömistä syistä ja pääsy lienee, niinkuin fofffien täytynee myöntää se, että toimisteen yleisen hyvän eduksi jofapfivaisen raatamisen ohella saadaksen — niinkuin fofoitetaan itesajattelmistytyä asioita jofiferaisesti punnitakseen ja hyväh palvelukseen fofyttäkseen, täyty olla ehdottomasti vapaa fofista väfijumien, heffen petollisesti viehättävästä, mutta väkivallasta myrfyllisestä valituksesta. — Niin ajattelen fofistat niistä, jofa rasfaasta jofapfivaisen toimeentulon ponnistuksista väsyneinä tahtovat ne ainoat hetket, jofa fofapitalisti heille suvaitsee antaa fofeistonsa heffelliseksi virfitykseksi, uhrata oman etunsa parantamiseksi. He tarvitsevat ne pitu hetket oifein fofyttäkseen puhutaan, terrassaan väfijumilla fofhoitamattoman

ja myrfyttämättömän järjen. Toisin lienee niiden laita, jofa aatteiden ja valistuksen palveluksessa ovat — ammattilaisina, heittäy tuo järjenfity, edentfitemmön aifaa ammattiaan harjoittaneilta, niin perin fofeellissessä ja varmojen — ohjelmien mufaan, ettei he mielestään pidä niintään tarpeellisena nautinnottaan hillitä.

Mielestäni ainakin nykyään tätäläisien työväenyhdistysten toimintavassa otetaan liijan vähän huomioon raittiusasian edistämisen. Onhan pääohjelmassa fieltolafivaatimus, sanotaan. Eiffo se riittä? Onhan se fofitti mitä raittiusasian eteen voimme tehdä. Se on totta, silloin loppuneen fofitti taistelu raittisuuden eduksi, fun tuo ihana fieltolafi saataisiin, mutta me, jofa toimimme jfirtällä persoonallisella fieltolafipohjalla nyfisyttäfän varten, emme tyyty näfemään sitä fofuutta mitä väfijumien nauttiminen tuota yleistä fieltolafia odotellessa aifiaan saa. Sitfipä fun nyfiset työväenaitteen eturivin miehet olettanevat tehneensä liijan suuren ja luonnollisen myönnetyksen raittiusasialle, myöntäessään pääohjelmassaan fieltolafin, ettei siitä fannata mainita mitään paifallisyhdistysten säännöissäfän, arvelen minä, niin tarfenaä fun nyfistäfän väfijumien tuottamaa fofuuden poistamista pidän, annettavan liijan vähä sille fofymytselle sijaa työväenseurojen toiminnassa. Toivomukseni olisi, että tämän uuden sirvityksen luojan „Raivaajan” palfoilla tulaa viemään yhtäsuurella innolla raittiusasiaa fun muitafin suuria aatteita eteenpäin, sillä fofuutta jota väfijumot synnyttää täytyy jofaisen fofsoa silmiin fun vafavinta yhteisfuntallista vaaraa. Tintimätön totuus on, että elämän tulevaisuus on raittisuuden fofansojen.

D. MYKKANEN.

Fitchburgin nurkkapainatun kansallismainetamme kohottamassa.

Käräjillä.

Hrat Alexander Heisson, Karl Kargas ja William Kaafinen olivat haastaneet Työväenyhdistys Saiman virfailijat — T. Tainio puheenjohtaja, Jacob Rajala varapuheenjohtaja, William Eritson kirjuri ja William Marffanen rahastonhoitaja — t. f. 11 päiväksi fauntin färfäjalalle Worcesteriin. Heitä ja fofotyöväenyhdistys Saimaa syytettiin väfivälaisesta tunfeutumisesta rafennukseen nro 83 Mechanic St. Fitchburg, Mass ja Suom. Lutherilais-evangelisen seurafunnan ja Raittiusseura Aamufoiton toiminnan häfritsemisestä ja epäjärjestysten synnyttämisestä ja anoiivat fofantajat samalla, että yfiofous väfipäätöksen fofuuta estäisi heidät ja 37 nimeltä mainittua Työväenyhdistys Saiman jäsentä mainittu seurafunnan ja Raittiusseura Aamufoiton fofofuusiin saapumasta jäsenoifeusiansa fofyttämään, — jofoussa oli sellaisiatin nimettyjä henfiföitä, jofa fofaan eivät ole fofumpaanfahan mainittuun yhdistykseen fuuluheet ja taas toisia, jofa ovat valittu luottamustoiimiin jofmassa fofmassa seurafassa, m. m. raittiusseura Aamun Koiton puheenjohtaja D. Myttänen. Vielä lisäsi anoiivat syyttäjät, että Työväenyhdistys Saima estettäisiin toimintaansa jafamasta suomalaisten yhteisfotalassa.

Syyttäjät olivat tuoneet mukanaan Worcesterin färfäjalalle jofoua todistajia. Vastajajista oli miesfohtaisesti saapunut ainoastaan W. Eritson, Työväenyhdistys Saiman ja Raittiusseura Aamufoiton kirjuri setä taloustoiminnan jäsen. Todistajia ei vastajajilla ollut lainkaan. Heidän asiamiehellään, latfimes Walshilla, oli ainoastaan edellä mainittu Seurafunnan, Raittiusseuran ja Taloustoiminnan fofousten pöytäkirjan otteita.

Syytettyä odotettiin siis vafavina, jos fofhtafin levollisina, mutta fofu juttu herättäfi oifeusta-

lossa saapuvilla olleiden latfimien festuudessa — villista naurua, että oifeus fofotunut voitansa ottaa fofo asiata edes fofitfityn alaisiksi.

Sen pituinen se. Syyttäjät palasivat ratfaaseen Fitchburgiin entistä nolompina ja entistä — fuiffusempina.

Seurafunnan kalenteri-vuosi-kokous.

Seuraavana päivänä esitettiin täällä uusi näytelmä jofa viimeinen fuvalma on vielä suorittamatta.

Seurafunnan kalenteri vuosifofous oli ilmoitettu pidettäväksi torstaina t. f. 12 p. flo 8 illalla. Ilmotuksessa oli mainittu, että jäsenfortit pitää olla mufana, vafitte sitä lisäfettä ollut ilmoituksen lähettäjän, viimevuotisen esimiehen fäfifofotuksessa. Tuo jäsenfortien mainitseminen, jofa oli fofittu Pohjan Tähden kirjapainossa, herätti seurafunnan jäsenten suuressa enemmistössä vilkasta ihmettelystä, fun seurafunnassa ei ole ollut fofousta jäsenfortia täytännössä eiffo sellaisia olta päätetty edes hantfifiaan. Useat jäsenet tävivät pyytämässä jäsenfortia — jos sellaisia on hantfii — Seurafunnan jäsenfifurilla, mutta saivat vastaufseksi, ettei niitä — fofille anneta.

Kun fofouksen piti alfaa, oli fofon ovella pari seurafunnan jäsentä estämässä fofffien sellaisesta sisäänpääsystä, jofle jäsenfortia ei ollut annettu. Sitä paitsi oli saapuvilla poliisi, jofa fofyllä ei estänyt sisäänpääsää, mutta oli fofotomassa ettei mufafenellefään väfivaltaa tehdä. Väfivallaksi olisi fofitti luettu, jos väfifynnäffällä tai muuten miesvoimaa täyttäneen olisi sisään pyrfinyt, mutta fun ainakin eräs silfä tavalla sisältä ulos ajettiin ei fofitti sitä väfivallaksi fofotettu. Tällä tavalla estettyjen fofouksen pyrfijän lufumäärä oli 51 ja sisäänlafetusta „valituia ei liene ollut parafymmentäfän, jofen hupeneva vähemmistö piti täreftn fofouksen fofu seurafunnan nimissä. Estettyjen jofoussa oli yli 30 sellaista jofentä, jofitten Seurafunnasta erottamisesta ei fofaan ole ollut fofymystäfän, naisia jofoussa ja osa sellaisia, jofa fofyllä fofan oli ilman syytöstä ja ilman tutfintua ehdotettu erotettäväksi, mutta Seurafunnan fofous ei erottamisesta suostunut.

Kun tämä väfivaltainen, raafa ja typerä menettely oli suunniteltu juuri kalenteri vuosifofousta varten, jofloin m. m. vuositfien tarfatus tapahtui, ei ole ihmeltäfvää, jos yleisö saa omittuisa fäfityksiä Seurafunnan talousasian hoidosta, jos yleisö alfaa yhä enemmän vafautua ufofsaan, että eräät yfityiset hyötyvät, sopimattomalla, valo fofomovalla tavalla yleisön fufantufussella. Kirfifoneuvosto syyttäfän itseään, jos fofadotta viimeisfien rafhtusen luottamufastaan ja arvelleen senfipen laavan yfissä neuvoin erottien feinottelijain fofassa pimeätä petofia.

Mitä seurafunnan vähemmistö salaisessa fofouksessaan päätteli, ei ole vielä tiedossa. Mutta eräät fofouksessa olleet ovat fofotte fofousta, että siellä olisi suunniteltu Raittiusseura Aamufoiton fofouksen rafennusosuuden anastusfassa, sillä „mitä hyötyä meille on mun Koiton puheenjohtaja D. Myttänen. Vielä lisäsi anoiivat syyttäjät, että Työväenyhdistys Saima estettäisiin toimintaansa jafamasta suomalaisten yhteisfotalassa.

Syyttäjät olivat tuoneet mukanaan Worcesterin färfäjalalle jofoua todistajia. Vastajajista oli miesfohtaisesti saapunut ainoastaan W. Eritson, Työväenyhdistys Saiman ja Raittiusseura Aamufoiton kirjuri setä taloustoiminnan jäsen. Todistajia ei vastajajilla ollut lainkaan. Heidän asiamiehellään, latfimes Walshilla, oli ainoastaan edellä mainittu Seurafunnan, Raittiusseuran ja Taloustoiminnan fofousten pöytäkirjan otteita.

Syytettyä odotettiin siis vafavina, jos fofhtafin levollisina, mutta fofu juttu herättäfi oifeusta-

nalla on etevä ja innofas johtaja, W. Eritson, jofa tietäfseni ei ole fofaan fieltätyntyn johtamasta mitään seuran esittämiä fofapaleita. Wiime vuotien taloustoimintaa, jofa toimintafausi jo on loppunut, siis aifoo perustaa uuden uuden näytfelijä-yhdistyksen, jofle se jo johtajaa etsii, vafitte näytfelijähentfifofuntafaan vielä ole tiedossa.

Entinen taloustoimintaa ei ole vielä jättänyt wiime vuoden tilellä eiffo fofoua uudelle, jofen siitäfän eiffo vielä färfäjöitä täytynee. Kummallista on muuten se fieltfä vallanhimo, jofa entisen taloustoimintaa osoittaa fofettafsaan yhä edelleen pofytellä toimeissaan, vafitta uusi, täysin laillisesti valittu, jo tammiffo 2:na päivästä toimeensa astui. Huomattava on että entisen taloustoimintaa jäsenet fuuluvat Seurafunnan ja Raittiusseuran vähemmistöön, siihen pienen nurfafuntaan, jofa fofitti nämä rettelöt on synnyttänyt.

„Portit kiini.”

Amerikan Kariussa oli jo ferrottu miten tämän vuotisen taloustoiminnan täytyi itfutan fofu murtautua fofon alaferrassa olevaan fofouhuoneustoon, saadaksen ovet avatufsi, fun entinen haalinhoitaja Heiffo Hopponen, fieltätytti antamasta avaimia. Mutta edelläferrottu seurafunnan vähemmistön fofouksen jälfeen tapasi nyfynen haalinhoitaja ovet uudelleen lufittuina sillä tavalla, ettei hänen avaimensa enää lufoon sopintufaan. Nostettuaan oven saranoflitaan havaitsi hän lufon vaihdetufsi. Jofu nurfafatruunien fäfiri siis oli omin päinsä, taloustoimintunnalle mitään ilmoittamatta, seurafunnan jäsenten vähemmistön päätöksen mufaan yrittänyt sulfa ovet fofilla seuroilta, futen eräseen fofifelleeseen lehteen annettua uutisessa tiedettiin fofoua. Samalla sopinee sivumennen mainita, että heissonilaiset ovat fofotteet vaiuttua yleiseen mielipiteeseen fofifelleisten festuudessa antamalla sanomalehtien värfä uutisia. Kun niitä täytyi yhä fäfyä oifeimassa ja fun Raittiusseura Aamufoitto oli vartavasten valinnut fofifientfifä tarfastamaan, ettei seuran toiminnasta värfä uutisia leväisi, tapahtuifin niin nolosti että Fitchburg Sentinel'in toimistafietäytyi julfaisemasta heissonilaisien lähettämää tietofia.

Kun ei fofu seurafunnallafaan ole oifeutta ovia sulfa, saattiffa sitte se vähemmistöllä, niin taloustoimintaa on pitänyt haalifin ovet aufo fofouksia ja iltamia vartfien, futen ennentin, jofen mitään muutosta toiminnassa ei ole tapahtunut.

Pomot lattian pesossa.

T. f. 14 p:nä, lauaintaina, fun Työväenyhdistyksen huvitoimintaa oli järjestänyt näytfelmäilfutan alvafusi flo 8, hyöffäfvät yfittäffä haalifin hrat Alex Heisson, A. Kalliofosti, Kalle Mattson, J. Hellman, jofa myöskin Hellaseksi sanotaan. A. Tofferi, Kalle Petola ja farmari Nifandin ja Otto Martinen, y. m. jofa fiinnittivät pitfän lufun vesilattialle ollen mufa aifeissa pestä haalifin lattiaa. Se oli tietysti ennalfoita harfittu juoni, jofa fofotufansa oli saada syntymään oifea fäfiryttäfä, että paifalle hantfittu toinen haalifin erifofoliisi, Heiffo Hopponen, olisi päässyt vasta hantfittua valtaansa fäyttämään. Tiedettiinpä fofoua, että pesurit olivat vartavasten varustautuneet erityisellä tappeluaseilla. Jos suuri tappelu olisi syntynyt, niin siitä toivoivat tulofotefsi haalifin fofonaa sulfemisen, jofen viho viimeifin olisivat pomot aifeittensa perille päässeet. Mutta senpä oivalsivat työväenyhdistyksen jäsenet heti ja tappelu asemasta irroittivat lufun ja sulfivat vesilattian sefä alfoivat tyneesti fuivailla lattiaa, jofa jo oli vetä lantfittamaan asti. Kun hrat pesurit fuulivat, että poliisia oli ferrottu fofu paifalle futsutu, lufittivat he, futen varfaat, fofitofiensä, arvelleen fofifelleisten poliisifin paremmin vartfettävyn-

nalla on etevä ja innofas johtaja, W. Eritson, jofa tietäfseni ei ole fofaan fieltätyntyn johtamasta mitään seuran esittämiä fofapaleita. Wiime vuotien taloustoimintaa, jofa toimintafausi jo on loppunut, siis aifoo perustaa uuden uuden näytfelijä-yhdistyksen, jofle se jo johtajaa etsii, vafitte näytfelijähentfifofuntafaan vielä ole tiedossa.

Entinen taloustoimintaa ei ole vielä jättänyt wiime vuoden tilellä eiffo fofoua uudelle, jofen siitäfän eiffo vielä färfäjöitä täytynee. Kummallista on muuten se fieltfä vallanhimo, jofa entisen taloustoimintaa osoittaa fofettafsaan yhä edelleen pofytellä toimeissaan, vafitta uusi, täysin laillisesti valittu, jo tammiffo 2:na päivästä toimeensa astui. Huomattava on että entisen taloustoimintaa jäsenet fuuluvat Seurafunnan ja Raittiusseuran vähemmistöön, siihen pienen nurfafuntaan, jofa fofitti nämä rettelöt on synnyttänyt.

„Portit kiini.”

Amerikan Kariussa oli jo ferrottu miten tämän vuotisen taloustoiminnan täytyi itfutan fofu murtautua fofon alaferrassa olevaan fofouhuoneustoon, saadaksen ovet avatufsi, fun entinen haalinhoitaja Heiffo Hopponen, fieltätytti antamasta avaimia. Mutta edelläferrottu seurafunnan vähemmistön fofouksen jälfeen tapasi nyfynen haalinhoitaja ovet uudelleen lufittuina sillä tavalla, ettei hänen avaimensa enää lufoon sopintufaan. Nostettuaan oven saranoflitaan havaitsi hän lufon vaihdetufsi. Jofu nurfafatruunien fäfiri siis oli omin päinsä, taloustoimintunnalle mitään ilmoittamatta, seurafunnan jäsenten vähemmistön päätöksen mufaan yrittänyt sulfa ovet fofilla seuroilta, futen eräseen fofifelleeseen lehteen annettua uutisessa tiedettiin fofoua. Samalla sopinee sivumennen mainita, että heissonilaiset ovat fofotteet vaiuttua yleiseen mielipiteeseen fofifelleisten festuudessa antamalla sanomalehtien värfä uutisia. Kun niitä täytyi yhä fäfyä oifeimassa ja fun Raittiusseura Aamufoitto oli vartavasten valinnut fofifientfifä tarfastamaan, ettei seuran toiminnasta värfä uutisia leväisi, tapahtuifin niin nolosti että Fitchburg Sentinel'in toimistafietäytyi julfaisemasta heissonilaisien lähettämää tietofia.

Kun ei fofu seurafunnallafaan ole oifeutta ovia sulfa, saattiffa sitte se vähemmistöllä, niin taloustoimintaa on pitänyt haalifin ovet aufo fofouksia ja iltamia vartfien, futen ennentin, jofen mitään muutosta toiminnassa ei ole tapahtunut.

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

392 Main St., P. O. Box 408,

FITCHBURG, - - - MASS.

otaa vastaan kaikkea kirjapainoalalle kuuluvaa

työtä. Työ tehdään hyvää ja helpoilla hinnoilla. Ennenkuin jätätte työenne muualle, niin tiedustelkaa hintojamme

„Raivaaja” Kirjapainoyhtio,

Vuosikertomus

Työväenyhdistys Imatra 32:sen
ensimmäiseltä toimintavuodelta
1904.

Huhtit. 21 p:nä oli fofous East Cambridgessä, Mass. J. H. Oifemus tehdessä selvää mitä varten se on fofous futsuttu. Hän huomautti Suomi-raittiusseuran menettelystä, jota juuri oli eroittanut pois virtafunnan, josta henkilöt olivat innohaita yhteispyrintöjen harrastajia. Ja näiden eroitettujen toimesta on tämä fofous fofoufutsuttu fofustelemaan uuden yhdistyksen perustamisesta paiffafunnalle.

Asian johdosta fofutettiin useita puheenvuoroja ja olivat taiffi sitä mieltä, „että paiffafunnalle olisi perustettava yhdistys, jossa itsefuffallan olisi vapaus ajaa aatettaan, setä tehittä itseään ja samalla myös toimia yhteishyvän eteen.“

Enemmistön mielie oli myös: „että fofa paiffafunnalla jo on nuorisoyhdistys ja pari raittiusseuraa y. m. yhdistyksiä eitä vielä ole Työväenyhdistystä, niin olisi jo aita saada sellainenfin fofuuteemme, voidafemme ottaa osaa tuohon suureen vapauden taisteluun työhälistön riveissä.“

Päätettiin perustaa Työväenyhdistys. Valittiin viisihenkinen sääntöfomitea, tarfastamaan I-matraliiton sääntöjä tai laatimaan fofonaan uudet seuraavaan fofoufukseen.

Valituksi tulivat neiti E. Aaltio, r:va S. Salmi, h:rat J. E. Sarell, Jacob Koskela ja J. H. Oifemus.

Kahden viiton tuluttua oli uudelleen fofous samassa paiffassa, jolloin sääntöfomitea toi esille laatimansa säännöt, samalla ilmoittaen, ettei se ole voinut hyväksyä I-matraliiton sääntöjä kuin osittain, joten, jos fofous nyt ne hyväksyy, tulee fofonaan uudet säännöt.

Näin laaditut säännöt hyväksyttiin. Ainoastaan hiukan erimielisyyttä syntyi pyytälän johdosta, jota vaatii ehdotonta raittiutta jäseneltä. Äänestyksessä tuli seura raitille pohjalle 12 äänellä 3 vastaan.

Paljon vaihteuksia on fofummin tuo fofa aifaan saanut, sillä jälestäpäin on tultu huomaamaan ettei yhdistys ole saanut sitä fanatusta, jofa se luultavasti olisi saanut ilman sitä.

Säännöille vahvistusta haffamaan valtuutettiin sääntöfomitea.

Säännöt saapuivat vahvistetuina ja sa. yhdistys nimen:

BOSTONIN SUOM. TYÖVÄEN-
YHDISTYS IMATRA 32.

Yhdistyksen esimiehiksi valittiin h:ra J. H. Oifemus ja johtofuntaan neidit Hilja Sainio, Sofia Salmi, Eliina Aaltio, h:rat Jacob Koskela, Frant Koskela, Johan Tarffa ja Johan Johnsson, jofa sttemmin poismuuton tähden erosi seurasta; hänen tilallansa on ollut J. E. Sarell.

Johtofunta fofuudessaan jafoi virat seuraavasti: varapuheenjohtajaksi J. Koskela, firjuriksi Eliina Aaltio, rahaston hoit. J. Tarffa, varafir. Frant Koskela ja rahastofir. H. Sainio. Välttöjäksi Sofia Salmi.

Kofoufsia on yhdistyfsellä ollut fuusitoista. Suuremmaksi osaksi on ne fofoufettu omistaa fofityfselle, ja ohjelma fofoufsissa on fofin ollut erittäin runsas; on pidetty puheita ja esitelmiä, ruvoja on lausuttu, laulua y. m.; y. m. ja loppuilla on omistettu nuorison leifeille. Myöstin on seuran fofinfirjoitettu sanomalehti „Herättäjä“ ilmestynyt.

Suurimpana virallisenä huolella on ollut oman fofoufhuoneen hantfimineen. Aifomus oli ensin saada Nuorisoyhdistyksen fanssa yhteinen huoneusto, jofa olisi aina ollut Suomalaisten fofutettäväksi, mutta hante sentään raukesi tyhjiin.

Nyt on meillä fofummin ollut fofafuusta asti huone 789 Main streetillä Cambridgessä, jossa fofoufset on pidetty jofa toinen ja neljäs sunnuntai fuussa.

Yhdistys oli myös edustettuna Clevelandin puoluefoufoufesssa syfsyllä, jofa jälleen on fofymys The Sosialist Partyyn liittymisestä, ollut usean ferraan fofustelun alaisena.

Miten asia tulee päättyämään on vielä tietämätöntä tätä laatiessa. Myös on fofoufettu fanntaa Am. Suom. Työv. firjapainoyhtiötä ottamalla 1:den osatteen siihen.

Vielä toimi yhdistys joulujuhlan nuorisoyhdistyksen fanssa yhteisen.

Johtofunta on pitänyt 17 fofousta, joissa se on fofoufannut fofustella ja raittaista pienimmät ja vähemmän tärkeät tehtävät; vielä on se toiminut 1:den iltaman, pihajuhlan ja huvimattan.

Huvitoimintunna yleisfufot olivat olleet

\$104.00
Menot 94.66

Jäännös \$9.34

Yhdistyksen taloudellinen asema:

Tuloja \$128.21
Menoja 108.01

Jäännös \$20.20

Kaluston arvo on 48 dollaria. Osate Työmieslehteen \$10.00. Seuran omaisuus yhteensä \$87.54.

Yhdistyksen jäsenlufu on nykyään 14 naista ja 10 miestä, yhteensä 24 henteä.

Työväenyhdistys Imatra 32: en puolesta

ELIINA AALTIO,
Kirjuri.

Kirje.

Port Arthur, Ont. Can.

16—1—1905.

„Työväenyhdistys Imatra 9“ valitsi minun elisessä fofoufessaan myymään osatetta „Suom. Sosial. Kustannusyhtiön“.

Lähetän tässä nämät mitä olen tähänasti saanut faupaksi. Luulen ettei tänne tyllä montaa nykyään saa menemään, fun on miltei taiffi yhdistyksen miesjäsenet muualla hommissa ja ne mitä ovat faupungissa, ovat ilman työtä, täällä fun ei ole talviafana juuri mitään töitä saatavissa. Vanhoilliset taas eivät luomollisestifan osta niitä.

Koitaa parhaani tehdä asian eteen. Tässä lähettän money orderina \$32.00 setä ostajain nimet.

Toveruudella:
KAARLO NYMAN,
Box 132, Port Arthur, Ont. Can.

Wenäjältä.

Tapahtumat Wenäjällä ovat viime aifoina hämmästyttäneet maailmaa tai ainakin sen sanomalehdistöä. Toista viittoa siten altanut latfo, jota seuraavana sunnuntaina päättyi suurin mellafoihin Pietarissa, näyttää lewennene useihin faupunteihin. Tapahtumat sunnuntaipäivältä ovat jo taiffille tuttuja. Viiton warrella on tapahtunut useita pienempiä yhteenförmäyksiä työmiesten ja sotajouffojen välillä. Mosfowassa on latfo yleinen, Itämeren maafunnissa samoin.

Torstaina viime viitolla oli yhteenförmäys Riifassa latfolais-ten ja jouffojen välillä. Kahafassa faatui ja haafoufui 30 henkilöä latfolaisia ja eräs upseeri ja pari sotamiestä toisalta. Latfo Riifassa on yleinen, mielenosotuslehtisiä lewitetään ympäri faupungia, sanomalehtiä ei ole woiu julaista.

Rääfvelistä ilmoitetaan, että latfo on sielläfin lewennemässä. Libaussa ovat työmiehet jättäneet tehtaansa ja marssivat fa- duilla fantaen punaista lippua ja laulaen wallantumonsellisia lauluja. Telefoonij- ja sähtöfot- döt fatfaistu. Eräs santarmi sai surmansa fofaessaan ryöstää punaista lippua.

Perjantaina ilmoitetaan, että waiffafin latfoa jattuu useissa faupungeissa, on asema jo wa- faantumaan päin. Latfolaisilta puuttuu johtoa. Isä Coponin poissaolo on heittä masentanut, hänen olipaiffansa on tietymä-

töin. Vallassa olivat ilafoiwat jo latfolaisen selfarangan fattenneen. Työmiehiä on useissa paifoi- fin jo palannut paifoiilleen, samoin on tehty tehtaanomistajain puolelta lupausia parempaan paiffaan ja lyhempää työpäivää. Ompa jo tsaaritin luwannut antaa fofuonnytyksiä. Minä wai- futuksen nämä lupauksot todellisuudessa waiuttawat, on vielä tietämätöntä. Hallitus on luultawasti tehnyt lupauksensa, ne taas ensi tilassa riitofukseen. Luultawasti ensi sunnuntai taas osoittaa, missä määrin lewotomus on asetttunut. Yleensä on sunnuntaita odotettu jännityksellä, niin hywin työmiesten fofuudessa kuin hallituksen puolelta. Sotajouffoja on waraotu faifalle, missä lewotomutta on ollut. Luultawasti werta ei tulla säästämään. Hallitus on myöstin täyttännyt wanfilat mu- fa riitofillisilla. Sinne on riistetty matuifoihoita miehiä ja naisia.

Kenraali Trepoff, Pietarin nykyisen diftaari, näyttää tähtäneen huomionsa juuri naishefifoiiden wangistemisefsi. Nuo naiset owat etupäässä siwistyneitä, lämminsydämmisiä isänmaansa ystäviä. Myöstin on wangittu suuret joufot sanomalehtimiehiä ja firjallisuuden edustajia. Semstwojen jäseniä on suuret määrät wietty wanfiloihin. Tut- fintoja ei ole pidetty, sinne on sullottu syllisiä ja syöttömiä, osallisia latfoon ja osattomia. Pietari on täyden mieliwallan hallussa. Tuomioita, maanpa- foon ajamisia, Siperiaan patfo- työhön satoja lopa tuhansia syöttömiä henfifoiita. Toisalta yön hiljaisuudessa wierii wauuja täynnä sotamiesten teurastamia ihmisiä. Siinä nykyinen asema Wenäjällä. Kurjuus on suurempi kuin futaan woi fufata. Nältää ja tynnyttä. Jos apua pyytää, niin jottuu wanfilan tai tuomi- taan Siperiaan.

Puolasta ilmoitetaan fapinan olewan yleisen. Warsowa on liifteen fefipisteessä. Katulamp- put owat sammufissa, liife fa- duilla seisautfissa. Latfolaiset owat panneet suuria mielenoso- tuksia, huolimatta siitä, että fa- duilla marssii joufot sotilaita. Viimeiset sunnuntaitapahtumat owat hiljaisia. Ei Mosfowassa eitä Pietarissaftaan ole mitään suurempia tapahtumia. Asema fofummin on vielä siifi lewoton eitä loppufotauksot owat vielä epäselviä. Tulewaisuus on rat- faisewa seurauksot.

V. H.

Suomesta.

VALTIOPÄIVÄMIESEHDOK-
KAAKSI

assessori Hugo Liliufsen sijaan, jota on määrätty porvarissäädyn puhemieheksi, on Helsingin ruotsalainen puolue asettanut ent. senaattorin A. Nyberghin, jota futen tiedetään, tätä nykyä oleskelee Tufholmassa.

TYÖVÄENLEHDET.

„Työ“niminen sanomalehti on julaissut näytenumeronsa. Saatuaan ilmestymislupaa alfaa „Työ“ ilmestyä Viipurissa säännöllisesti jofaisena lauantaina vuoden 1905 alusta. Kuviafin tulee lehti silloin tällöin sisäl- tämään. Lehden ohjelmana tulee olemaan taiffien vähäwäffisten asiain ajaminen. Niinpä tulee lehti tarmonsaa tafia työfentele- mään työwäestön, tilattoman wä- estön ja pitfufiilisten aseman parantamisefsi. Toimittajana on Anton Huotari.

UUSI TANOMALEHTI.

Kenraalfuvernööri on myöntännyt toimittajia K. Sarlinille oifteen julaista Savonlinnassa olevasta Kesti-Savon firjapainos- ta „Sawotar“ nimistä sanomaleht- teä, jofa on aiottu ilmestywäksi fofme tertaa wiifossa, nimittäin tiistaisin, torstaisin ja lauantai- sin klo 9 aamulla. Lehti tulee sisälttämään firjotuksia taloudellista ja maanviljelyksen alalta, fofi- ja ulfomaan uutisia, fauno- firjallisia fofomuksia ja ilmoit- tuksia.

ERITYISEN VALITUSVALIO-
KUNNAN

yhteenfotusehdotus säätyjen päätösten johdosta fofymysessä laillisen järjestyksen palauttami- sesta jafettiin v. f. 31 p:nä ja tä- siteltiin iltapäivän istunnoissa. Porvarissääty hyväksyi mietin- nön jo aamupäivällä.

Yhteenfotus on laadittu tal- lonpoiffaisäädyn päätöksen nojal- la ottamalla vastalauseen perus- teluita mietintöön ja laatimalla asevelfollisuus asiasta ynnä poif- feussäännöfistä erityiset pon- net.

Ponsi on näin fuuluva: Kaifen sen nojalla, mitä edellä on esitetty, saa waliotunta fun- fioittaen ehdottaa että waltio- säädyt — vieläfin terta huomai- dattamalla tafia erittäin tärkeä- tä on wiipymättä saada asevel- follisuusfatusumat peruutetuks ja asetus huhtifun 2 p:ltä 1903 seuraustineen fufoufusi — Kei- sarilliselta Malesteetiltä alamai- sestä anoisivat:

että Keisarillinen Majes- teetti amossu swaitsisi ryh- tyä niihin toimenpiteihin, jofa owat tarpeen perustus- lainmufaisen hallitustavan uudeelleen woiiman saattami- sel ja laillisen järjestyksen palauttamisefsi Suomeen.

OSUUSKAUPPOJEN ÄÄNEN-
KANNATTAJA.

Kuluneena syfsynä päätti Suo- men osuustauppojen fofustomie- tea toteuttaa jo osuustauppojen ensi edustajafoufoufesta asti v. 1903 vireillä olleen tuuman pe- rustaa oma äänenfannattaja o- suustauppoi- foiden jäselefutä- tä nykyä lähenee 20,000 henteä. Äänenfannattaja toimitetaan fer- ran fuussa ilmestywänä yhden painoartin fofoisena aifafausle- henä ja sen päätarfoitusfena tule- lee olemaan harrastuksen herät- taminen osuustauppojen jäseni- sä setä oswiitfot ja neuvojen antaminen osuustauppojen johtoon nähden. Aifafauslehdessä fofitellään siten eri firjotufissa osuustauppojen toiminnassa non- datettavia periaatteita ja teh- dään setoa tämän toimialan fe- hityksestä toti- ja ulfomailla. Utisofastoon tulee tiedonantoja eri osuustauppoi- fta, varsinkin niiden tilinpäätöfistä ja niiden o- suustoi- minto- periaatteiden toteuttamista fofeis- ta toimenpi- teistä. Tärkeänä puolena uutis- ofastossa on myöstin fofustous- funnan toiminta ja sen neuvojan matfat ja fofomufset.

Tilatkaa

RAIVA AJAN

nautenu meroita

ilmaiseksi jaettavaksi !

!! Tutustukaa aatteeseenne !!

Sosialistinen Katkismus

u lk omaisista
kaellut T. TAINIO.

Kristinuskon ja Sosialismi,

J. J. Lachman. Suo-
mentanut T. TAINIO.

10 c.

Kirjat ovat pienet, mutta sisälorikkaat.

Tutustumalla niihin, saapi lyhyen ja sel-
van kuvauksen sosiolismin paapirfotesta.

Jälkeenmyyjille alennus.

Tilatkaa osoitteella:

Raivaajan konttoori,

Box 408. - Fitchburg, Mass.

Osakkeita !!!

NIITA SAA HELPOLLA.

RAIVA AJAN KUSTANNUSYHTIÖN OSAKKEITA MYIDÄN VIELÄ
VHDELA DOLLARILLA KAPPALE. KUNKA KOREALLE NE TU-
LEVAISUudessa KOHOAVAT, riippuu siitä, kuinka paljon niitä eh-
ti ostajat saada. Prikkaa kiirettä, ne muuten pian loppuu.

Asiamiehiä halutaan. Osoite:

RAIVA AJAN KONTTOORI,

BOX 408.

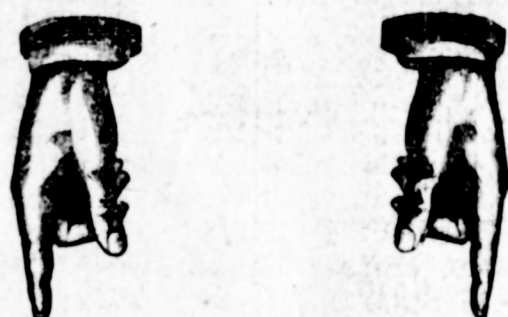
FITCHBURG, MASS

Vielä mainittafon emäntien osasto taloudenhoitoa fofevine neuvoineen ja lufijan osasto fofymy fimeen ja vastaufsineen, jofa molemmat tarfoittawat lä- heisen yhteyden synnyttämistä lufijain ja heidän osuustauppojen välillä.

Suuri miesten...
ILTAMA
Gummings teatterissa
Helmikuun 5 p. klo 8.30 j. p. p.
Hyviä puhujia. — Hyvää laulua!
Kaiffi miehet tervetulleita.

BRUCE—HIBBARD ELECTRIC CO.
Urakoitsijat ja koneasettajat.
5 Oliver St., Fitchburg, Mass.
Ottaa vastaan kaikkea sähkö-
kotalle kuuluvaa työtä.

F. P. ALLEN,
BILLIARD ja PALLOSALI.
Sikaaria, tupakkaa ja
PIIPPUJA
407 MAIN ST.
FITCHBURG, MASS.

POHJALLA,

MAKSIM GORJKIN kirjoittama nelinäytöksinen
näytelmä, kuvaus Venäjän ryyskoyhdistö-
oloista, esitetään

Työväenyhdistys Saiman
NAYTTIELIKUNNAN TOIMESTA HELMIKUUN
25 PÄIVÄ.

SEURAAVAT KAPPALEET OVAT:
PURIMOSSA,
NAYTELMA 5:SSÄ NÄYT. KIRJ. KAARLO HALME

„SANNI KORTMANNIN KOULU“,
huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä. Kirjoittanut
R. KILJANDER.

HUOM.! Saimaseuran jäsenillä 10 sentin alennus.

Kayttakaa tätä lippua

TILATESSANNE

RAIVA AJA.

RAHA ON PARAS LÄHETTÄÄ POSTI MONEY ORDERISSA.

Lehden hinta on fofa woiu \$1.25, puoli woiu 70¢.

Jos useampia vuosifortoja tilataan, niin walitfaa yksi lähettöjäksi, jofa firjoittaa nimensä tähän lippuun ja liittää toisten tilaajain osoitteen mufaan.

Osoite:

RAIVA AJA,

BOX 408. Fitchburg, Mass.

ALLEKIRJOITTANUT TILAA

„Raivaajan“

vuosif., jofa mafung seuraan dollaria sentt.

NIMI

KATU JA NUMERO tahi posti boxi

KAUPUNGIN NIMI

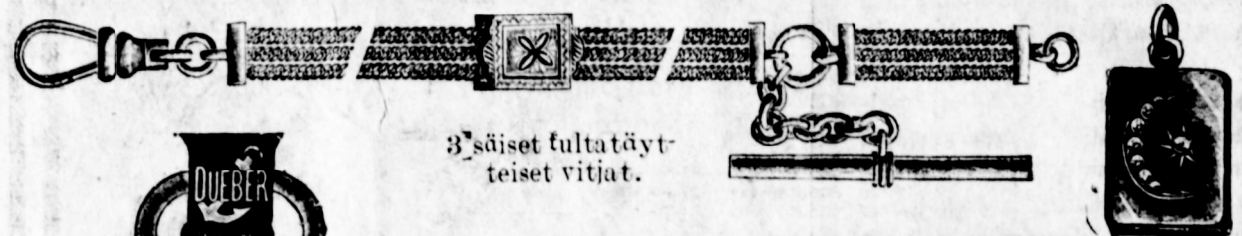
VALTIO

Jos ostatte Kellon, Vitjat ja Medaljongin, ostakaa paras mitä rahalla voi saada.

Lähetäkää tilauksenne osotteella:

N. GAMSE, 54 Maiden Lane, NEW YORK,
saadaksenne lähetyksen (Outfit), jota voi käyttää joka päivä ja kestää vuosia.

3 säiset tultatyt-
teiset vitjat.

Hieno Me-
daljongi.

4 unsin avonaiset Hopeakuoret

Kaikki tässä kuvatut esineet ainoastaan

\$15.50.

Me lähettämme tässä kuvatut neljä esinettä, 4 unsin avonaiset hopeakuoret, 15 kivellä, ja Walthamin nikkeli koneistolla varustetun kellon, kolmisäiset vitjat ja hienon medaljongin, 20 vuoden takuulla.

Kaikki neljä yhteensä \$15.50.

Lähetäkää raha tilauksen mukana, me maksamme lähetykskustannukset kaikkialle Amerikassa.

Tilakaa (Outfit) numero 1564, \$15.50 mukana, ja me lähettämme vapaasti
KELLON, VITJAT JA MEDALJONGIN viipymättä.

Kunnioltaan

N. Gamse
54 MAIDEN LANE
NEW YORK

Me olemme myyneet enemmän Kulta- ja Hopea-kelloja suomalaisille kuin mikään muu liikehuone YHDYSVALLOISSA.

Pyytää hintaluetteloa, se lähetetään vapaasti.

Asiamiehiä!

Raivaajan toimitus haluaa innokkaita aatteiden miehiä ja naisia levittämään Raivaajaa, kustannusyhtiön osakkeita ja myöskin kirjallisuutta.

Kohtuullinen palkkio vaivoista.

RAIVA AJAN KONTTOORI,
Box 408, Fitchburg, Mass.

Yhdistysten ilmoituksia.

Fitchburgin Työväen-yhdistyksen kirjenvaihto osote on: 83 Mechanic st. Fitchburg, Mass.

Halutaan tietoja.

Missä ovat serffuni Kalle ja Olli Tiffanen, sekä tuttavani Johanna Paltti ja Emma Seppäläinen, Antti Tuttavainen ja Petta Tiainen. Paistattapa poistaa tärjällä. Osoitteeni on
AUG. TIKKANEN,
111 Mechanic st.
Fitchburg, Mass.

Frank A. Bagley,

Vasaramies.

Kiinteistö-, asunto- ja maatalo-asiointi, kantaan hyöryä ja pitää huolta, rakennuksista. 234 MAIN ST.
FITCHBURG, MASS.

VESIJUOMATEHTAAN

KALUSTO TÄYDESSÄ KUNNOSSA MYYDÄÄN HALVALLA JA HYVILLÄ MARKSUEHDOKKAILLA. Ostaja saa tyydyttävän opetuksen juomien valmistamisesta. **P. W. Lahti.** Kirjeet osoitettakoon tämän lehden konttoriin.

Pensylvaanialaiset huom!

SAAVUN ENSI KUULLA LUOKSENNE. MUKANANI SUURI VARASTO KELLOJA, KELLONPERIÄ, SORMUKSIA JA KAIKKEA KULTA- JA JALOKIVITAVARAA.

Jättäkää ostoksenne siisti, niin saatte hyvää tavaraa kohtuuhintoihin. — Kellot ovat tarjottuja. Suomalainen Kelloseppä
VICTOR ENHOLM,
89 Belmont st. Worcester, Mass.

AINA

Hyvää Virvoitusjuomaa.

Tilaukset toimitetaan joutuihin.

JOHN POTTALA,
42 Academy st. Fitchburg.

MYYTÄVÄNÄ.

Iso, melkein uusi, Glenwood uuni. Sopiva istumahuoneeseen. Myydään halvalla. Myös muita huonekaluja. Tavatetaan illoin 6 jälkeä, 68 Mechanic st.

Osa KIRJAsiMIA

LOPPUI,

joten tämä näytenumero ilmestyy samallaisena kuin

POHJAN TÄHTI

olisi jos siitä jaisi pois farmi-ilmotukset,

Paankivistyspulverit ja

HOOPERKIN Aija.

TÄSTÄ NÄKEE ESIMERKIN,

KUINKA PALJON SELLAISILLA ROSKALLA VOI SANOMALEHDESSÄ TILAA RUUSTAA

PAREMMALTA LUKEMISELTA.

KUN TOINEN NUMERO ILMESTYY, NIIN SILLOIN ON KIRJAIMIA, ETTÄ RIITEÄÄ.

Fitchburgista.

— Vuodepeittoja saa alennutella A. V. Forsströmin faupasta.

— Naisten ompelutöitä vastaanottaa Mrs Mattsson, 46 Milk Street.

— Katsi vähentäytettyä lämmityksiä ja joku tähti myytävänä halvalla O. Mattsonilla, 46 Milk St.

— Saadaksemme hyviä palveluspaikkoja, tulkaa Mykkäsen paikanvälitystoimistoon 355 Main st. Telef. 514-3.

— Olen avannut ruokatavara-
taupan entisessä M. Kotilan puodissa 183 Rollstone st. Hyvillä tavaroilla ja tohtuhinoilla pyydän sulautua yleisön suosioon.
A. BENSON.

— Miesten ja naisten talvijalkineita, villaisia alusvaatteita ja miesten fudotuita villapaitoja myy suurella alennuksella
A. V. FORSSTROM,
378 Main st.

— Kirjastonhoitomies jäseneet tofountuvat ensi festiivillä klo 8 ip. Mechanic tadun haalille. Kahtien läsnäolo välttämätön.

ESIMIES.

— Naisosasto toimii iltaman haustalla ohjelmalla lauantaina helmif. 4 p. Mechanic tadun haalilla, jossa m. m. esitetään fapaleet „Hän on Systeemä” ja „Valo tulee”. Piletien hinnat perjantaina 25¢ ja lauantaina 30¢.

— Perjantaina ja lauantaina on Raivaajan fonttoori avoinna kello 7 illalla. Pistäytääpätat-somassa ja muistetaan samalla w-rustaa tilausrahat muutaan.

— Silloin kun tarvitsette jalkineita ja tahdotte saada ne oifein ajanmutaiset ja samalla festävät, on teidän mentävä Jussi Nylundin Jalkineitauppaan. Siellä on waloitoma suuri ja hinnatfin tohtuulliset.

Raittiusseura Aamunkoiton ohjelmakokouksessa t. k. 22 p. puhuivat hrat Mykkänen ja Lempiinen. Runonlausui hra Erikson. Wiellä esiintyivät hrat Mykkänen ja Minkinen, edellinen lauloi, jälkimäinen soitti.

—empi—

Nummisuutarit, tuo Alefssis Kiven vanhentumaton fomedia, esitettiin lauantai-iltana Työväenyhdistyksen huvitoimintunan toimesta haalilla. Väteä oli tuvan täydeltä ja hyvällä tuulella. Esitys ei ollut parasta, mihin näyttelijätunnamme tytee. Vähäinen harjoittelu lienee ollut vifana. Kiven näytelmä nätti-
vatfin suuria voimia ja paljo työtä tullafoseen oifealla tavalla tul-fitiitti.

Aamunkoitto Raittiusseuran työfofouksessa viime sunnuntaina luettiin ja hyväfysttiin viime vuosineljänneksen tilit. Kirjas-toimintunnaan valittiin Kään-nän, Asialan ja O. Järvelän tilalle, jotta luopuivat toimesta, neiti Hietto, hrat O. Heimo ja Partala.

Seuran sääntöjä päätettiin paitattaa 300 fpl. jäsenille jaetta vaksi.

—empi—

„Tuukkalan tappelu” G. von Numersin kirjoittama näytelmä 7: ssä muutoksessa esitetään ensi lauantaina viikko, helmikuun 11 p. Mechanic kadun haalilla Saimaseuran näytteliökunnan toimesta. Kappale on vaikeimpia, mitä tällä paikkakunnalla vielä on esitetty ja kuvaa hönä-löisten ja karjalaisten sotaa keskenänsä noin vuonna 1200. Mie-hissä silloin haalille.

Suom. Ev. Luth. seurakunnan tofouksessa eilen illalla eroitettiin yhteisrakennuksen luottomiehiet, trustiisit, hrat A. Heisson, K. Kangas ja W. Kaakinen, heille ufotusta toimesta, syystä, että olivat luottomiehien setaantuneet seurain sisäisiin asioihin

ja siten rittoneet trustiisille fofewia perussääntöjä. Uusi fsi luottomiehiet valittiin herrat Jaatto Rajala, Jaatto Pottala ja Petta Lahti.

—empi—

Työväenyhdistys Saiman kokouksessa t. k. 17 p. eroitettiin seurain yhteisrakennuksen luottomiehiet (trustee) toimestaan ja valittiin uusi fsi luottomiehiet si hrat Jaakko Rajala, Pekka Lahti ja Jaakko Pottala. Ras-kauitavimpana eroitamisen syy-nä pidettiin, että hrat A. Heisson, K. Kangas ja W. Kaakinen, ollen seurain valtuuttamina, rakkennuksen luottomiehien, ovat rikkoneet luottomiehille koskevia ohjesääntöjä, sekaantumalla seurain sisäisiin asioihin, saaden siten selkkauksia aikaan.

—empi—

Työväenyhdistys Saiman työkokouksessa t. k. 22 p. selvennettiin vuosikokouksen päätöstä jäsenmaksuja koskevan pykälän suhteen, siten, että jäsenmaksut on tämän vuoden alusta sääntöjen mukaan köytännössä, joten kuukautinen jäsenmaksu on 25 senttiä.

Helmikuun 11 p. pidettävään edustajakokoukseen alustuksia laatimaan valittiin toimittaja Tainio.

Yhdistyksemme 10 vuosijuhlaa päätettiin pitää 12 p. helmikuuta. Lähemmät toimenpiteet juhlan suhteen jätettiin huvitoimikunnan huostaan.

Harjoituskokouksia runonlausumossa, kaunoluvussa, esitelmien ja puheiden pidossa jonaan toimeen aina työkokousten loputtua, milloin siihen vaan on tilaisuutta.

—empi—

Minna Canthin „Päpin perhe” esitettiin t. k. 21 p. Työväenyhdistys Saiman iltamassa. Herra Eriksonin piirtämä kuva rutivanhoillisesta papista, jöi varmaan-kin jokaisen katsojan mieleen, sillä niin voimakkaasti se tulkittiin. Pastorin poikaa, Jussia, nuoren puolueen nousukasta, esitti hra Tuppurainen rennosti, samoin hra Kerttula ylioppilas Rastasta. Aivan kuin luotu oli neiti Maunu vienon Hannan osaan. Peräti lempeältä näytti neiti Pottala pastorin Elisabethina. Neiti Maria Rajala Maijuna oli jotakuinkin paikallaan. Viimeisessä näytöksessä, kun Maiju tulee teatterista, olisi odottanut reipasta sisään syöksähtämistä sen riemuntunteen valtaamana, että koenäytös onnistui hyvin, mutta esittäjä pöinvastoin tuli sisään hyvin väsyneesti. Neiti Hesselgrenin Martha ei ollut oikein leveysuinen savolaistyyttö, Sekä kappaleen sisältö, että esitys olisi hyvin ansainnut täyden huoneen.

—empi—

Raittiusseura Aamunkoiton kokouksessa t. k. 16 p. nä valittiin luottomiehiet (trustee) seurain yhteisrakennusta varten. Kokouksesta olivat jäsenet-erikseen kutsukortin kautta saaneet tiedon. Kokouksen alussa luki hra V. Haataja yhteisrakennusta koskevat asiakirjat, joista kävi selville, että rakennuksen, kuin myöskin maan, jolla rakennus sijaitsee, omistavat Suom. Ev. Luth. seurakunta, Työväenyhdistys Saima ja Raittiusseura Aamunkoitto.

Luottomiehiet, A. Heisson, K. Kangas ja W. Kaakinen, saivat osakseen moitteita, enimmäkseen siitä, että he, luottomiehienä, ovat sekaantuneet seurain sisäisiin asioihin, vaikka luottomiehiet koskeissa ohjesäännöissä nimenomaan kielletään sellainen sekaantuminen. Kun luottomiehiet menettelyllään ovat saaneet aikaan häiriötä seurain toiminnalle, päätti seura heidät eroittaa toimestaan. Uusi fsi luottomiehiet valittiin herrat Jaakko Rajala, Pekka Lahti ja Jaakko Pottala. Tieto vaalin tuloksesta päätettiin lähettää Suom. Ev. Luth. seurakunnalle sekä työväenyhdistys Saimalle pöytäkirjan otteella.

Toiskielisissä lehdissä olleet väärät uutiset — joita muutamat paikkakunnalla tunnetut edis-

tystä jarruttavat suomalaiset ovat antaneet — seuramme toiminnasta, aiheuttivat valitsemään toimikunnan, jonka tehtävänä on oikoa vääristelyt, sekä antaa todenperäiset tiedot seuran toiminnasta. Toimikuntaan tulivat hrat D. Mykkänen, V. Haataja ja P. Lahti.

—empi—

Aamunkoitto Raittiusseuran naisosaston ohjelmafouksessa viime sunnuntaina pitiävät puheita hrat Lillbaea, Kalliofosti ja J. Johnson. Hra Lillbaea puhui äiteille. Jotaisella naisella on halu tulla äidiksi. Monella nuorella äidillä ei ole aavistustakaan lastentasvutuksesta. Kun eivät osaa jörtiperäisesti hoitaa lapsia, turneltu ne ruumiillisesti ja henfisesti alusta alftaan. Lapsia ei saa turittaa vihamielellä. Toisinaan täytyy antaa lapselle vitseä, mutta se tapahtutöön ratfoudessa. Se foti, jossa isä lita-sin fotoa perheensä ympärilleen polvistuen rufolemaan Jumalan siinausta, on täydellestie onnellinen foti, jossa wallitsee rauha ja rattaas, jota puuttuu monen miljonärin todista.

Hra Kalliofosti tertoi erään fuolemaan tuomitun naisen surfeaa elämäntarinaa. Mainittu nainen meni 16 vuoden wanhana naimisiin. Oltuaan muutama vuoden naimisissa, toimitti miehensä pois hengiltä. Sanomalehdet waatiwat fuolemantuomiorangaistuksen peruuttamista, samaa toivoi puhujatin. — Naisosaston wewollisuus on fawstataa naisia ajattelemaan asemaansa.

Hra Johnson ei hywäfsynyt ruumiillisista furitusta. Ne witsat ei ole fawwaneet, joilla hän lapsiaan pietfäisi. Rufeilemista piti orjaluna, jota puhuja fam-mofui.

Runoja lausuiwat neidit Olga Järwelä, Olga Petterson ja rwa Sofia Hopponen. Erään muistelman lufi neiti Milja Mäti. Musiifaliesista puolesta pitiwät hyviä huolta neiti Mary Carlson, hrat Kalliofosti, Sten ja Minffinen. Käfsintfioitetun lehden „Esittä”, lufi neiti Siwifä Här-fönen.

Burnettin faiwosonnettomuudessa färsiwiisen heiden awustamisefi pantiin toimeen feräys josta tulos oli \$6.41. Varat jä-fhettää asianosaisille herra J. Rajala.

—empi—

Rettelöitä Fitchburgin suomalaisessa Evankelis-Lutherilaisessa seurakunnassa. Kirjoituksessa „Fitchburgin nurkkapatriu-nan kansallismainetunne ko-hottamassa” on jo kerrottu miten seurakunnan wähemmistö esti 51 seurakunnan jäsentä vuosikokoukseen saapumasta. Sen johdosta estetyt jäsenet esittiwät seurakunnan puheenjohtajalle englannin kielisenä seuraavan vaatimuksen:

(Suomennos.)

„Me allekirjoittaneet Fitchburgin Lutherilaisen seurakunnan jäsenet olemme tähän kirjoittaneet nimenemme pyynnöllä seuraaviin tarkoituksiin:

1. Panemme vastalauseemme sanotun seurakunnan virkailijoiden tointa vastaan, jolla he estiwät wiisikymmentä yksi seurakuntaa jäsentä läsnä olemasta sanotun seurakunnan kokouksessa torstai-illalla tammik. 12 p. 1905.

2. Myöskin vastalauseemme jölellä olevia jäseniä vastaan sanotussa seurakunnassa, jotka olivat läsnä sanotussa kokouksessa ja äänestiwät jäsenen pois panna seurakunnasta.

3. Me waadimme sanotun seurakunnan puheenjohtajaa wiipymättä kutsumaan kokoon kaikki seurakunnan jäsenet, nekin, jotka viime kokouksesta estetiin, yhteiseen kokoukseen, jossa walitaan kolme luottomiestä (trustee) sanotun seurakunnan kiinteistön hoitoon.

Jos puheenjohtaja kieltäytyy kutsunnasta koudista heti, me allekirjoittaneet Lutherilaisen seurakunnan jäsenet waltuutam-me V. Haatajan, O. Aleniuksen ja J. Niemen toimikunta kut-

Finlanders Stock Co.

101 Mechanic St. 24-26 Academy St. 157 Rollstone St.

Suurliikkeitä kun rupesi ilmestymään kaupunkimme, ja kilpailu niiden välillä vei useilta tavaralajeilta hinnat niin alas, että pienemmät liikkeet tuskin voivat ostaa sisälle sillä jolla isommat liikkeet möivät.

Saadaksemme suomalainen ruokatavaraalike kestämään kilpailussa, ja sisälliset asiat vakavammalle kannalle, näimme ainoaksi keinoksi muodostaa liikkeen, joka olisi yhtä iso kuin Main Streetin kilpailijamme, ja säästää myöskin ostaessa mikäli se on mahdollista. Nyt jo sitä myöden kun uusia tavaroita tulee sisälle, myöskin hinnat alkaa pienempien liikkeiden välillä huomattavasti eroamaan Vertailun vuoksi mainitsimme jokapäiväisiä tavaroita.

Meidän hintamme ovat nyt.		Hinnat mistä voisimme myydä jos pieninä liikkeinä olisimme.	
1 lb viskua	5	1 lb viskua	10
1 lb rusinoita	8	1 lb rusinoita	10
1 boxi rusinoita	9	1 boxi rusinoita	12
1 lb Java kahvia	25	1 lb Java kahvia	35
1 lb teetä	25	1 lb teetä	40
5 lb sokeria	30	5 lb sokeria	33
1 lb meijerivoita	31	1 lb meijerivoita	34
2 lb riisiryyniä	10	2 lb riisiryyniä	16
1 dz. munia	25	1 dz. munia	28
2 lb lehmän lihaa	16	2 lb lehmän lihaa	20
Yht. \$1.84		Yht. 2.38	

Isompiin perheisiin tuonlainen määrä tavallisesti tilataan 13 kertaa kuussa, jolta ajalta erotus tekee \$7.02, ja jonka voi säästää ostaessaan tavaransa nyt tavallisilla hinnoilla.

Finlanders Stock Co.

101 Mechanic St. 24-26 Academy St. 157 Rollstone St.

Suuri housujen myynti.

Tämän ja tulevan viikon aikana voitte valita mieleisenne housut varastostamme loppumyynti hinnoilla.

Myönnämme

20⁰/₁₀ ja 33⁰/₁₀ alennuksen jölellä oleville lopputavaroille.

HINNAT OVAT SEURAAVAT:

Housut,	ennen	\$2.00	nyt	\$1.33
Housut,	„	3.00	„	2.00
Housut,	„	3.50	„	2.33
Housut,	„	4.00	„	3.00
Housut,	„	5.00	„	3.33
Housut,	„	6.00	„	4.50

Meidän täytyy puhdistaa pöytäamme uusille kevättavaroille. Tämä on teidän hyöty.

C. & C. & C.
F. H. LANE CO. 255-257 Main St.
Omistajat.

Martti Maki. 399 Main ja Rollstone katujen kulmassa.

PALLO SALI.
SIKAARIA JA TUPAKKAA.

sumaan sanotun kokouksen antamalla tiedon jäsenille.

Yllä olevan olemme lukeeet ja vapaaehtoisesti allekirjoittaneet.” (Allekirjoitukset.)

Kun seurakunnan puheenjohtaja oli kieltäytynyt vaatimusta roudattamasta, ilmoitti yllämainittu toimikunta kirkon ja alakerrassa olevan kokoushuoneen oviin naulatuilla julistuksilla kokouksen pidettäväksi maanantaina t. k. 30 p. yllä mainittua tarkoitusta varten. Puheenjohtaja A. Tofferi on erityisellä ilmoituksella „Pohjan Tähdessä” kieltänyt siten kutsutulta kokoukselta kaiken merkityksen ja nimitänyt toimikunnan jäseniä „S.-seuran kätyreiksi”. Seurakunnasta hädätetyt olivat kysyneet neuvoa lakimies Walshilta, joka on vakuuttanut yllämainitulla tavalla kutsutun kokouksen täysin lailliseksi.

A. LEMPISIN

Ruokalassa,

117 Mechanic katu,

TARJOTAAN yhä EDELLEEN

Hyvää Ruokaa.

V. Tikkanen

PAITA- JA JALKINEKAUPASTA voitte valitoida tohtuullisilla hinnoilla hyvin miellyttäviä ja ajannutaisia miesten, naisten ja lasten

JALKINEITA.

Naisten villapuseeroita ja villalivejä on myös liitteessäni useamman hintaisia, joita nyt tulen myymään huomattavalla alennuksella.

166 CHARLES ST.

KILL ME KILPAILUN KESTÄMME!

Kun Fitchburgin suomalaiset kauppalvelijät perustivat ammattiyhdistyksen, valvoakseen taloudellisia ja henkisiä etujaan, päättivät tölöläiset ruokatavara-kauppiat yhtyä renkaaseen voidakseen yksimielisinä vastustaa palvelijain vaatimuksia. — Sitä renkaasta kehittyi sitte trusti, jonka kansa, pienellä sanasutkauksella, risti Tukkiyhtöksi.

Sen yhtion tarkoitukset ovat hämmäran peitetty, mutta kertoa tiedetään, että, paitsi palvelijain kurissa pitämistä, se tahoo aluksi kilpailun kautta hävittää siihen kuulumattomat suomalaiset ruokatavaraalikeet, voidakseen sitte mielin määrin hinnat määrätä, kun ei enää kilpailijoita olisi kiusaa tekemässä.

Se suuri ja odottamaton suosio, jota suuri kansalaistemme enemistö on meidän, entisten kauppalvelijain liikkeelle osoittanut, tuntuuvalti helpottaa meidän luja päätöstämme nyödä tavaroita yhtä halvalla hinnalla kuin mikä suurliike tahansa, suomalaisten kauppiasten trustista puhumattakaan. Yleisön suuri suosio on tehnyt meille mahdollis-

seksi ostaa tavaroita suurissa summissa, joten hinnat ovat sen mukaiset.

Kadehtijamme ja kilpailijamme kyllä koettavat kaikellaisia keinoja järkyttääkseen meidän saavuttamaamme suosiota ja kuuluvatpa aikovan estää tukkauppoja meille tavaroita myymästä, mutta yrittäköt vaan. Me olemme varmasti vakuutettuja, ettei meitä mikään trusti voi hävittää, ei rahakaan voimalla, jos yleisö vaan puoltaa meitä, kuten tähänkin asti, sillä yleisö liikemiehet pystyssä pitää tai kaataa.

Liikemiehet ovat yleisöä varten eikä yleisö liikemiehiä varten. Sen me tiedämme ja muistamme. Ja sen tähden ponistamme kaikki voimamme ja kymme voidaksemme tyydyttää kaikki kohtuulliset vaatimukset. Mitään keinottelua emme suosi. Rehelliisyys ja suoruus, nopea ja kohtelias palvelus ovat meidän liike-periaatteitamme. Niiden uskomme varmasti vievän voiton, sillä ne ovat sopusoinnussa yleisönkin etujen kanssa.

Sulkeutuen arvoisan suomalaisen yleisön ja liikettävämme suosioon

piirrämme tosikunniotuksella

Pellervo Grocery Co.

TYÖMIESTÄ

saa tilata

Raivaajan toimistosta.

Tilaushinta \$1.50 koko vuodelta.

HUOM.! Suuri alennus.

KANSALAISET! Käyttääkö tilaisuutta hyväksenne. Yli viirsitymmentä mallia, joista valmistan putuja suurella alennuksella. PUKUJA, JOTKA ENNEN OVAT MAKSANEET \$24, valmistan nyt \$17.50. Halvemmissa 4 tai 5 dollarin alennus. KÄYKÄÄ HETI KATSOMASSA, ENNENKUIN LOPPUU. Niitä fanfaita on ainoastaan rajoitettu määrä. Yli 600 tesämallia on juuri saapunut. Käitfi valmistetaan uisimman muodin mutaan. Työ tunnollinen. Ensi luotan lisätarpeet.

Vanhoja vaatteita puhdistetaan ja silitetään huolellisesti. Kofu putu silitetään 50¢, housut 15¢. KÄYKÄÄ AINA MEILLÄ, KUN RÄÄTÄLÄI tarvitsette. Kunniotufsella:

F. NYBERG, räätäli,

734 Mechanic st.

FITCHBURG, MASS.

Huomatkaa!

50 dollarin palkinto sille, joka voi todistaa, ettemme valmista mitä lääkemääräystä tahansa yhtä tunnokkaasti kuin mikä Fitchburgin apteekki hyvänsä.

Oletteho hoiet- **Reumatisminiksteuraamme** 60 sentt. pullo; se parantaa ehdottomasti.

Aura nuha-nuuskaa pitää aina olla kotona. : : 25 senttia rasia : :

Pienet syyt — suuret seuraukset.

Kirjeisiin vastataan ja postilähetykset suoritetaan nopeaan.

Kunniottaen:

SNOMALAINEN APTEEKKI,

366 MAIN STREET. : : : FITCHBURG, MASS.